

15.8. Paralleelaadress

Ühele maaüksusele võib olla määratud mitu koha-aadressi, mis on üksteise suhtes võrdsed paralleelaadressid.

Paralleelaadressi esitamise sätestab **ADS-i määruse avaneb uues vahekaardis** § 14 lõige 4:

Paralleelaadresside eraldajaks on topeltkaldkriips (... // ...), mille ette ja taha jäetakse tühikud (näiteks Pärnu maakond, Pärnu linn, Pärnu linn, Kapteni tn 4 // Pärnu maakond, Pärnu linn, Pärnu linn, Sadama tn 5).

Hoonele määratakse ainult üks koha-aadress, mis peab olema kooskõlas maaüksuse koha-aadressiga. See tähendab, et isegi juhul, kui maaüksusel on mitu aadressi, tuleb hoonele määrata neist ainult üks. Kui maaüksuse paralleelaadresside hulgas on aadressikoha järgi määratud aadress ja nimi, tuleb hooned adresseerida aadressikoha järgi määratud aadressiga, kuna aadressikohajärgsete aadresside leitavus on paremini tagatud. Ajalooliste kohanimedega säilitamise huvides on kavas seda regulatsiooni muuta (nt miljööväärtuslikel aladel).

Erandina võib hoonele määrata paralleelaadressi juhul, kui hoonesse on mitu sissepääsu erinevatelt liikluspindadelt – siis võib määrata hoonele vastavate liikluspindade järgi paralleelaadressid.

Kui ehitustehniliselt osadeks mittejaotuv hoone koosneb välisilmelt mitmest eraldi tajutavast hoonest (**ADS-i määruse avaneb uues vahekaardis** § 17 lõige 3), siis võib hoonele määrata paralleelaadressid ka sama liikluspinna järgi.

Üldjuhul ei või määrata hoonele paralleelaadressideks **mitut nime**, kuid erandiks on olukord, kui hoone all on mitu nimega maaüksust ja sellesse hoonesse on nendelt eraldi sissepääsud ning hoonet ei saa ehitustehniliselt maaüksuse piiri järgi osadeks jagada (**ADS-i määruse avaneb uues vahekaardis** § 17 lõige 4).

Katastriüksuste ja hoonete paralleelaadressid on võrdsed. Kui hoonel on paralleelaadressid määratud, siis hooneosa (sh korteri) adresseerimisel valitakse neist ainult üks aadress ja lisatakse korteri number (ADS-i määruse § 18 lõige 6).

Objekti iseloomustamiseks kasutatakse/kuvatakse üldjuhul katastriüksuse, hoone ja hooneosa aadresse koos. Näiteks kinnistusraamatus kuvatakse katastriüksuse kõik aadressid. Ehitisregistris kuvatakse hoone kõiki aadresse. Ehk objekt peab olema leitav tema kõigi paralleelaadresside järgi.

Kui aga aadressi kasutatakse inimese või ettevõtte (vm subjekti) iseloomustamiseks ehk luuakse seoseid isikute/sündmuste vm ja aadresside vahel, siis kasutatakse üldjuhul ainult ühte hoone või hooneosa paralleelaadressidest.

Näiteks inimese **elukoha-aadressiks** valitakse hoone või hooneosa paralleelaadressidest **ainult üks**, st isik on leitav ühe konkreetse aadressi järgi. Hoone või hooneosa teist paralleelaadressi võib kasutada teine isik ehk aadressi alusel eristatakse sama objektiga (nt korteriga) seotud leibkonnad.

Paralleelaadressid kirjutatakse tähestiku järjekorras (ADS-i määruse avaneb uues vahekaardis § 14 lõige

3). Näiteks kui ühele maaüksusele on määratud aadressid kahe erineva tänava (Allika ja Jõe) järgi, siis esitatakse need nõnda: *Allika tn 8 // Jõe tn 3*.

Pühendusnimede kasutamisel arvestatakse tähestikulise järjestuse seadmisel nime esimest tähte ehk eesnime esimest tähte. Näiteks: *Lääne maakond, Haapsalu linn, Haapsalu linn, F. R. Kreutzwaldi tn 10 // Kalevi tn 5; Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, F. R. Kreutzwaldi tn 50 // F. Tuglase tn 5; Võru maakond, Võru linn, Katariina allee 2 // L. Koidula tn 7*.

Sama tänavanimega paralleelaadresside esinemisel võib igal järgneval esinemisel jätta tänavanime välja kirjutamata, moodustades tänavanime järele numbriosadest loetelu (**ADS-i määruse avaneb uues vahekaardis** § 14 lõige 6).

Näiteks *Lahe maakond, Kivisaare linn, Kunksmoori tn 1 // 3 // 5*

Kuigi paralleelaadressid on võrdsed ning üht ei eelistata teisele, on neid arvutitöötluses vaja erinevate kasutuseesmärkide jaoks kirjutada kindlas järjekorras. Kui paralleelaadressideks on määratud ühele objektile (nt katastriüksusele) aadressikohajärgne lähiaadress ja ka nimi, siis kirjutatakse nimi alati viimasele kohale, nt *Tallinna mnt 46 // Mäeotsa*.

Paralleelaadresside arv ei ole piiratud.

Näiteks: *Pärnu maakond, Pärnu linn, Paikuse alev, Männiku tn 2 // Männiku tn 4 // Männiku tn 6 // Männiku tn 8 // Männiku tn 10 // Männiku tn 12*

Lubatud on ka lühem kirjaviis:

Pärnu maakond, Pärnu linn, Paikuse alev, Männiku tn 2 // 4 // 6 // 8 // 10 // 12

Maaüksusel, välja arvatud transpordimaa sihtotstarbega hoonestamata maaüksusel ja väljaspool unikaalaadressi nõudega ala asuval transpordimaa sihtotstarbega hoonestatud maaüksusel, ei või olla eri paralleelaadressideks mitut nime (vt **Ruumiandmete seadus § 50 lg 5 avaneb uues vahekaardis**).

Sageli on raudteealused maaüksused väga pikad (kümneid kilomeetreid) ja hoone ei ole raudteemaa nime aadressi alusel leitav. Hoonele soovitakse määrata eraldi nimi ja sel juhul on vaja ka katastriüksusele määrata paralleelaadressina teine nimi. Lahendusena on võimalus määrata üksusele mitu nime selle asemel, et nt hoone aluse maaüksus raudtee maaüksusest välja jagada. Taoline riigimaa jagamine on aeganõudev ning kulukas arvestades asjaoluga, et sellised hooned tõenäoliselt selles asukohas pikemas perspektiivis alles ei jää.

Seega ei ole lubatud maaüksuse kaks nime *Metsanurga // Kraavi* või *Mihkli tammik // Halinga metskond 35* – mõlemal juhul peab ühe sellistest nimedest tühistama. Aga kui näiteks väljaspool UN-ala asub raudteemaal hooneid, siis võib lisada need maaüksusele paralleelaadressiks, nt *Tapa-Narva 236,8-240 km // Mustika // Vaarika*. Selline regulatsioon on vajalik, et adresseerida raudteemaal asuvaid elamuid ja teisi hooneid.

Kui vähegi võimalik, soovitame paralleelaadresside määramist vältida ja olemasolevaid

vähendada. Paralleelaadressid on tavalises kasutuses üsna pikad ja ebaotstarbekad. Nende kasutamine on põhjendatud, kui:

- maaüksusel asub mitu hoonet, millele juurdepääs toimub erinevatelt liikluspindadelt (tänavatelt) – igaal hoonel on sel juhul üks neist aadressidest – see, millelt toimub juurdepääs;
- maaüksusel on või sellele kavandatakse mitu hoonet, mille eristamiseks kasutatakse erinevaid või tähtlisandiga aadressinumbreid (nt 7 // 9 // 11 või 5 // 5a);
- hoonel on mitu peasissekäiku, mis on erinevate liikluspindade suunas;
- sama liikluspinna ääres asub pikem hoone, millel on samalt liikluspinnalt mitu peasissekäiku;
- lisaks liikluspinnajärgsele aadressile soovitakse endisaegne talunimi säilitada;
- tegu on ühiskondliku või kultuurilooliselt olulise objektiga (kool, kirik jne), millel on liikluspinnajärgne aadress ja sellele soovitakse lisada ka nimi.

Kindlasti on veel erinevaid põhjendusi paralleelaadressi määramiseks, seepärast ongi see võimalus ette nähtud. Paralleelaadressidega on adresseeritud ligikaudu 0,4% kõigist maaüksustest ja hoonetest.

Korteri puhul tuleb hoone mitmest paralleelaadressist üks välja valida (vastavalt sissepääsule) ja lisada sellele korteri number. Näiteks kui majale on määratud kaks aadressi *Kase tn 5 // Kuuse tn 2* ja sellesse

korterisse pääseb Kuuse tänava poolsest uksest, siis peab korteri adresseerimisel lähtuma aadressist *Kuuse tn 2* ja lisama sellele korteri numbri (nt *Kuuse tn 2-3*).

Hooneosal võib olla paralleelaadress vaid sama hoone aadressi järgi ja erineva korteri numbriga n-ö ühiselamutüüpi korterite puhul. Ehk ehitustehniliselt ühe hooneosana käsitletud korteris on mitu aadressi alusel eristamist vajavat tuba erinevate leibkondade kasutuses. Näiteks on korteril paralleelaadressid *Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Kase tn 5-9 // 5-11* ja kumbki leibkond kasutab vaid ühte neist aadressidest.

Paralleelaadress ei või olla määratud mitme asustusüksuse (näiteks küla) ega linnaosa järgi. Kui katastriüksus asub mitmes külas, ei või katastriüksuse koha-aadressis kasutada mitme küla nime. Katastriüksusele ja seega ka hoonele määratakse koha-aadressis ainult üks asustusüksus (vt [ADS-i määruse avaneb uues vahekaardis](#) § 16 lõige 6).

Suured metstkondade või maanteede katastriüksused asuvad sageli mitmes külas. Sellisel juhul valitakse adresseerimiseks välja ainult üks küladest, kus vastav katastriüksus asub. Üldjuhul tuleb eelistada pindalalt kõige suurema osakaaluga asustusüksuse nime. Hoonestatud maaüksuse puhul tuleb eelistada selle asustusüksuse nime, kus asuvad hooned. Kui hooneid on mitmes asustusüksuses, siis eelistatakse seda asustusüksust, kus asuvad UN-tunnusega hooned.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 12.01.2023